

SPOLOK PRIATEĽOV TURZOVKY INFORMUJE

ROČNÍK XIX.

č.1 (214)

Pripravil: IVAN GAJDIČIAR st.

V závere minulého roka i začiatkom tohto nového, prišlo na adresu Spolku veľa mailov, listov, pohľadníc, blahoželaní a gratulácie. Ich odosielať mi boli okrem členov aj spolupracujúce inštitúcie, organizácie, umelecké kolektívy, naši priaznivci a sympatizanti. Za všetky vinše a blahoželania úprimne ďakujeme. Aj my, ktorí pripravujeme pre Vás túto prílohu Kysúc, želáme každému len to najlepšie. Sme presvedčení, že vzájomná úcta a dobroprajnosť sú prvým predpokladom k úspešnej spolupráci so všetkými, čo o ňu majú záujem, usilujú o ňu, alebo ju neustále upevňujú a rozširujú. My sa budeme snažiť, aby sme aj v roku 2017 do nás vkladajú a nám preukazovanú dôveru, neskľamali.

AKÝM BOL PRE NÁS UPLYNULÝ ROK ?

Rok 2016 bol osemnástym rokom činnosti nášho občianskeho združenia a dosiahli sme v ňom výsledky, z ktorých viaceré stoja za povšimnutie a pripomenutie. Predovšetkým to bolo otvorenie a prvá expozícia Mestského múzea Karola Točíka. Spolok nielenže inicioval jeho zriadenie, ale aktívne organizoval aj zber prvých expozícií a spolupracoval pri projekte „Dedičstvo otcov – z turzovských truhlic a zákutí“ a všetkých sprievodných podujatiach. Jubileum národovca, kňaza a mecená Františka Tagáňho sme si uctili spoluprácou tematického a vzdelávacieho zájazdu „Po stopách Františka Tagáňho“ i spomienkového podujatia a historického seminára, vrátane sprievodných podujatí. Tak tomu bolo aj pri pripomenutí si 400 rokov od úmrtia zakladateľa Turzovky, palatina Juraja Turza. Rutinne sme zvládli aj XI. rezbarský plenér „Drevené tajomstvá“ a víťazstvom ovcenčili účasť na tradičnej súťaži „O najlepší guľas“. Významné rozhodnutia prijala Výročná

členská schôdza, m. i. rozhodla o zvolaní VI. Svetového stretnutia Turzovčanov a ich potomkov na august 2018. Dostojnou bola účasť Spolku v sprievode Beskydských slávností, v programe Vianočných trhov a Turzovského kermaša, s porozumením farníkov sa stretol náš príspevok k Poľnohnej svätej omši vo farskom chráme v Turzovke. S potešením sme zaznamenali vytvorenie nového občianskeho združenia BIMAČEK, ktoré vzniklo z podnetu MUDr. Jozefa Marca a svojou účasťou na jeho podujatiach a ich propagáciou budeme podporovať ich aktivity. Nepočuli sme ani vo vlastnej publikačnej činnosti, vydali ďalšie dve čísla Informačného bulletinu a pokračovali vo vydávaní príloh týždenníka KYSUCE. V nich sme pripomínali výročia významných osobností kultúrneho a spoločenského života, významných rodákov a dejateľov a popri nich si všimli aj jubileá a výročia svojich členov. Čitateľom Kysúc sme priblížili osudy

turzovských drotárov, kováčov a podkovačov i genealogickú štúdiu o rode „Cvinček – Baranek“. Pokročili sme v príprave štátutu na udeľovanie „Pamätnej medaily Spolku priateľov Turzovky“, na ktorej bude portrét Juraja Turza, logo Spolku a nápis z historickej pečate Turzovky. Medailu autorsky pripravuje ak. sochár Marian Hruštinec, razená bude v kremnickej mincovni, udeľovaná bude od roku 2017, ktorý je rokom 450. výročia narodenia zakladateľa Turzovky. Mimoriadnej obľube sa v uplynulom roku tešili aj naše webové stránky, ktoré návštevy zlomili všetky rekordy – máme na nich zaznamenaných už takmer 88.000 originálnych IP adries so 142 štátov sveta.

Na otázku, položenú v nadpise tohto článku je možné odpovedať – **rok 2016 bol pre nás rokom skutočne úspešným a zaradil sa medzi tie, v ktorých Spolok v neľahkých podmienkach dokázal nielen prežiť, ale aj potvrdiť svoju výnimočnosť a opodstatnenosť.**

BLAHOŽELÁME

V januári oslávia polokruhé a okruhé životné jubileá členovia Spolku

JUDr. LADISLAV POLKA, Bratislava

Mgr. ANDREJ GERNÁT, Turzovka

PAVOL DEDIČ, Klokočov

Jubilantom želáme všetko najlepšie, najmä pevné zdravie a do ďalších rokov veľa úspechov a rodinnej pohody. Aj touto cestou im ďakujeme za všetko, čo v prospech Spolku doteraz vykonali.

Aktuálne informácie o činnosti nášho Spolku nájdete na webových stránkach www.spolokpriatelovturzovky.sk
Korešpondenciu zasielajte na e-mail: gajdicar@tmn.sk

KALENDÁRIUM 2017

VÝROČIA OSOBNOSTÍ

21.1.	VERONIKA MADAJOVÁ, výtvarníčka	50. výr. narodenia	30. výr. úmr.
29.1.	MÁRIA GRIMEKOVÁ, herečka	90. výr. narodenia	nedožité
8.2.	JÁN DOROCIÁK – PODLIPAN, part. veiteľ	110. výr. narodenia	
3.3.	FRANTIŠEK HRTÚS, maliar	80. výr. narodenia	20. výr. úmr.
6.3.	IMRICH ŠTETINA, operný spevák	110. výr. narodenia	40. výr. úmr.
8.3.	J.B.KLEMENS, maliar, sochár, staviteľ	200. výr. narodenia	
8.3.	JUDr. JÁN SEKÁČ, verejný činiteľ	135. výr. narodenia	
26.3.	DOMINIK GREGUŠ, športovec, zápasník	110. výr. narodenia	
8.4.	VINCENT BIELEK, pedagóg, matematik	125. výr. narodenia	
18.4.	MAREK GAŽÍK, politik, právnik	130. výr. narodenia	70. výr. úmr.
23.4.	JOZEF HNITKA, spisovateľ, novinár	25. výr. úmrtia	
12.5.	JOZEF TUNÁK, spolkový organizátor	110. výr. narodenia	20. výr. úmr.
22.5.	JÁN A. KOCÚR, krajský pracovník	130. výr. narodenia	
4.6.	Ing. ANTON RUDINSKY, vedec, pedagóg	95. výr. narodenia	nedožité
18.6.	Ing. DUŠAN M. JANOTA, vedec, public.	95. výr. narodenia	nedožité
19.7.	PAVOL KRÍŠČÁK, novinár	95. výr. narodenia	nedožité
1.11.	Dr. FRANTIŠEK PEČIENKA, lekár, vedec	90. výr. narodenia	nedožité
1.11.	MUDr. MILAN KOMORÁŠ, lekár, mecen	90. výr. narodenia	nedožité
5.11.	Mgr. IVAN MÁHRİK, kňaz, titulárny dekan	75. výr. narodenia	
21.11.	PETER GANČAR, učiteľ, folklorista	20. výr. úmrtia	
10.12.	VIEREOSLAVA PLECITA, operná speváčka	90. výr. narodenia	nedožité
18.12.	Ing. JOZEF KRÍŠTIK, CSc., vedec, fyzik	75. výr. narodenia	nedožité
22.12.	RUDOLF E. ZIGMUND, čestný občan mesta	10. výr. úmrtia	
	MUDr. ADOLF STANEČEK, rodinný lekár	55. výr. úmrtia	
	ALEXANDER PRITZ, učiteľ, organista	170. výr. narodenia	90. výr. úmr.

VÝROČIA ČLENOV SPOLKU

Január	JUDr. Ladislav Polka, Mgr. Andrej Gernát, Pavol Dedič
Február	Ing. Zlata Šuranská, Mgr. Pavol Kužma
Marec	Ing. Vladimír J. Dlhopolček, Ján Mudrík
April	Reneé Kay Lewis, Pavol Kašík
Máj	Michael Chubon, PhDr. Ján Dlhopolček, Ing. Martin Klika, Bartolomej Gernát
Jún	Veronika Dorociaková
Júl	Patrik Suhrada, PhDr. Robert Višňovský
August	Pavol Hlavačák, Mgr. Eva Ferková, MUDr. Ladislav Surovka
September	Peter Červenc, Ing. Pavol Štefanka
Október	Prof. Ladislav Šimák, JUDr. Pavol Polka, Ing. Dušan Chromík, Ph.D.
November	Ing. Ludmila Koniarová, Stanislav Horský, Dr. Robert Chubon, MUDr. Jozef Bajcar, Martin Mitro, akad. maliar Ondrej Zimka
December	Štefánia Šimánková, Ing. Miroslav Suhrada

VÝROČIA Z HISTÓRIE TURZOVKY

600. výročie	– prvá písomná zmienka o hraničnom potoku Predmier (Predmepataka) (1417)
450. výročie	– narodil sa zakladateľ Turzovky Juraj Turzo (2.9.1567)
425. výročie	– J. Turzo sa po druhý raz oženil, za manželku si vzal Alžbetu Cohorovú (1592)
415. výročie	– obec dostala od Juraja Turza lokačnú listinu (21.2.1602)
405. výročie	– prvá písomná zmienka o výrobe šindlov v obci (1612)
390. výročie	– Bytčianske panstvo a zámok sa stáva majetkom Mikuláša Esterháziho (1627)
385. výročie	– kostol v obci patrili evanjelikom obsadzujú až do roku 1647 katolíci (1632)
325. výročie	– Turzovčania odstraňujú pôvodný a stavajú nový drevený kostol (1692)
305. výročie	– obnova pečate obce, nová má kopec, 3 palmy a latinský nápis (1712)
260. výročie	– začala stavba kostola Nanebovzatia Panny Márie (1757)
260. výročie	– prichytení turzovskí pašeráci soli zastrešili bytčianskeho úradníka (1757)
250. výročie	– cisárovná Mária Terézia vydala Urbárny patent (1767)
245. výročie	– na gen. kongregácii Trenčianskej stolice bol prijatý úrby Turzovky (4.7.1772)
235. výročie	– cisár Jozef II. vydáva Tolerančný patent (1782)
235. výročie	– pri Brodne sa v Kysuci utopilo naraz 5 pltníkov z Turzovky (25.3.1782)
225. výročie	– vo V. Rovnom vzniká spol. státnok Slovenského Učeného Továristva (1792)
175. výročie	– v obci sa uskutočňuje súpis poddaných
170. výročie	– v obci bol vyhlásený zákaz zakladania ohňov v lese a jeho blízkosti (1847)
155. výročie	– Esterháziaci prenajímajú a neskôr predávajú Bytč. panstvo L. Popperovi
150. výročie	– silnie maďarizujúci tlak, úvahy o zmene názvu obce na Turzohely (1867)
145. výročie	– epidémia cholery trvajúca dva mesiace si vyžiadala v obci 640 životov (1872)
125. výročie	– pri ďalšej vlna cholery, Turzovka zriaduje obecný špitál (1892)
110. výročie	– do veže kostola nainštalovali nové hodiny, nahradili pôvodné z roku 1798
100. výročie	– z obce sa do osady Violin (dnes Čalovec) vysťahovalo 80 rodín (1917)
100. výročie	– do obce prišiel ako kaplán Karol Točík, o rok sa stal farárom, neskôr dekanom
90. výročie	– v Turzovke je zriadený obecný bitúnok (1927)
80. výročie	– posledná z celkovo štyroch návštev Andreja Hlinku v Turzovke (5.7.1937)
80. výročie	– po prvýkrát vystupuje v obci Slovenské komorné divadlo (11.11.1937)
80. výročie	– obecné kino premietla celé 3 dni pred vypredaným hľadiskom film „Jánošík“
75. výročie	– v obci vystupuje po prvýkrát 55 člený Zbor kysuckých učiteľov (14.3.1942)
75. výročie	– dva transporty Židov z Turzovky do koncentračných táborov (23.4. a 4.6.1942)
75. výročie	– v obci je zrušené „bubnovanie“, zriaďuje sa miestny rozhlas (1.10.1942)
70. výročie	– prvý verejný koncert speváckeho zboru založeného Vojtechom Černotom
50. výročie	– turzovské hádzanárske postúpili do II. celoštátnej ligy (1967)
50. výročie	– celoštátne zrebovanie Športky – najvyšší počet divákov na futbalovom ihrisku
45. výročie	– začalo sa s výstavbou nového štadióna v Turzovke – Závodí (1972)
35. výročie	– Heraldická komisia MV SR schválila nový (súčasný) erb mesta (25.3.1982)
15. výročie	– konsekrácia kostola v Turzovke – Turkovce (12.5.2002)
15. výročie	– paralymp. Vladimír Gajdičiar získal na OH v Salt Lake City striebornú medailu
15. výročie	– Ján Staník vytýčil vlnu mesta na najvyššej činnosť sopky Cotopaxi v Ekvádore

PRIPOMÍNÁME SI

V sobotu 21. januára uplynú 50 rokov od času, čo sa

v Turzovke narodila

VERONIKA MADAJOVÁ,

výtvarníčka

Zomrela náhle 31.12.1987 vo veku nedožitých 21 rokov.

Blížšie o nej publikujeme v monografii TURZOVKA

križom – kražom na str. 375 – 376.

V nedeľu 29. januára uplynú 90 rokov od času, čo sa

v Komárne narodila Turzovčanka,

MÁRIA GRIMEKOVÁ –

GODALOVÁ, herečka

Blížšie o nej publikujeme v monografii TURZOVKA

1598 – 1998, na str. 444.

